Algemene beschouwingen Programmabegroting 2022

“We zijn een rijke gemeente”

Voor Bruisend Noordwijk de vraag of die stelling klopt en of we niet bezig zijn als een soort Titanic af te koersen op een onzekere toekomst. En in het verlengde daarvan de vraag, of ons college beschikt over voldoende stuurmanskunst en opgewassen is tegen deze uitdagingen.

Afijn, de begroting is natuurlijk dan bij uitstek geschikt om in te zoomen op een aantal belangrijke financiële kenmerken:

Laat ik beginnen met de balans

Vanaf 2020 naar het begrotingsjaar 2022 (blz. 117) nemen de reserves af van ruim 139 miljoen naar ruim 122 miljoen ofwel een vermindering met ruim 12%. De vaste schuld neemt toe van ruim 48 miljoen naar ruim 114 miljoen en dat is een toename van maar liefst 137%! Best veel en de trend is negatief.

Dan het weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen (blz. 80) is berekend op 1,8, en dat is beduidend minder dan de berekende 2,3 in de vorige begroting (2021). Wanneer deze trend zich voortzet, dan zijn we straks niet meer het beste jongetje of meisje van de klas en koersen we af op een dikke onvoldoende. Ik hoor graag straks van de portefeuillehouder zijn visie op deze kengetallen.

En de in- en uitgaven

Enkele weken geleden was daar de raadsbrief over stagnatiekosten van het Sportpark Lageweg. Door een constructiefout gaat de gemeente 1,9 miljoen betalen aan de hoofdaannemer als compensatie voor vertragingsschade. Het kwam terloops ter sprake en een beetje tot onze verbazing werd er verder weinig aandacht aan besteed in raad of media. Omdat de gemeente eindverantwoordelijk is voor zowel bouw- en woningtoezicht als ook werkzaamheden van de constructeur, zal verhaal moeilijk, zo niet onmogelijk worden. Temeer, omdat de aansprakelijkheid van de constructeur uiterst beperkt is met de nieuwe aanbestedingsregels (DNR 2011). De constructeur kan alleen nog worden aangesproken voor directe schade en niet meer voor gevolgschade, vertragingsschade, stagnatieschade of omzetschade. Deze zijn uitdrukkelijk uitgesloten van aansprakelijkheid. Conclusie: even snel 1,9 miljoen door het putje. En dat werd afgedekt met een simpele raadsbrief, waar verder weinig hanen naar kraaien. De raad hield zich muisstil, alleen onze fractie stelde vragen en die zijn inmiddels technisch beantwoord.

Enkele weken geleden mochten we ook genieten van de presentatie rond de SOK, de samenwerkingsovereenkomst met van Erk over het weer bebouwen van onze shameplekken. Een mooi initiatief en fijn ook, dat er eindelijk schot zit in dit proces. Wel jammer, dat het onderhandelingsresultaat tot nog toe erg mager uitvalt voor onze gemeente. Het wekte onze verbazing, dat er voor iedere niet gerealiseerde woning in het middensegment een vergoeding zou worden betaald van slechts € 25.000. In de huidige woningmarkt een volstrekt irreëel en veel te laag bedrag. Bij het middensegment zijn we trouwens sowieso niet gebonden aan de verordening bestemmingsreserve sociale huurwoningen, simpel gezegd omdat het geen sociale huurwoningen zijn en ook is niet te verwachten, dat de projectontwikkelaar zijn middensegment zal inruilen tegen een min of meer verlieslatend sociaal segment. Het gaat om ongeveer 40% van 323 woningen en bij

een redelijke vergoeding van € 45.000 per gemiste woning om een extra bedrag van ruim € 2,5 miljoen. Dat bedrag laten we nu bewust liggen. Een gemiste kans. Ons advies: beter onderhandelen of meer expertise inhuren bij dit soort grote projecten. Wellicht is deze projectontwikkelaar een maatje te groot voor dit college.

Dan was daar nog het initiatief van de stichting SHN om 130 sociale huurwoningen te bouwen op Bronsgeest. Voor nop, althans zonder extra gemeentelijke bijdrage. Het leidde helaas schipbreuk, omdat er geen steun voor was vanuit de coalitiepartijen. Niet alleen een gemiste kans voor onze woningzoekenden, maar ook een gemiste kans voor de Stichting Huurdersbelangen Noordwijk en woningbouwvereniging Stek door het missen van een rijkssubsidie van 3 miljoen. We schamen ons voor deze armzalige besluitvorming en ontkenning van de enorme achterstand in de sociale woningbouw, die er was en nog steeds is. Zit het college nog steeds in de ontkenningsfase voor wat betreft het saldo sociale woningbouw? Vormen de coalitiepartijen daarin een gesloten front?

En dan de korting op de algemene uitkering, die vooral de wat kleinere gemeenten in de portemonnee zal gaan treffen.

Op termijn kan deze korting oplopen tot een bedrag van € 107 per inwoner, inclusief baby's. Met een inwonertal van ruim 44.000 kom je dan uiteindelijk uit op een totale korting van € 4,7 miljoen per jaar. Ieder jaar weer.

Dat laatste is voor onze fractie dan tenslotte nog een bruggetje naar de bestuurlijk oriëntatie.

Waarom richten we onze blik niet eens op het oosten, op onze bollen buurgemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen?

- Goed om te komen tot een vermindering van de korting op de algemene uitkering
- Goed, omdat er sprake is van een samenhangend gebied, de Bollenstreek
- Goed, omdat er sprake is van dezelfde opgaven rond herstructurering en bereikbaarheid
- Goed om te komen tot meer bestuurlijke slagkracht

Het is nog te vroeg om nu al te denken aan fusie, maar niet te vroeg om daar al eens goed met elkaar over van gedachten te wisselen. Nu zijn er best veel klachten over de afstand tot het bestuur van een regionaal orgaan zoals Holland Rijnland. Inwoners zien dat als een ver van mijn bed show onder regie en aanvoering van de gemeente Leiden. Inwisseling daarvan voor een sterkere bestuurlijke subregio Bollenstreek is zo gek nog niet en goed voor een kortere afstand tussen bestuur en inwoners. Geen bestuur op afstand, geen afstandelijk bestuur, maar een democratisch bestuur.

Tenslotte: wij hopen van harte, dat we volgend jaar onze algemene beschouwing niet hoeven te beginnen met de kop

"We waren een rijke gemeente"

fractie Bruisend Noordwijk